

کلام رهبر

لزوم گفتمان‌سازی

پیرامون نقشه جامع علمی

نقشه جامع علمی با زحمت و تلاش دوستان تکمیل شد و به جایی رسید و یک سند کامل خوب تهیه شد برای کشور که خیلی منتقم است. آن کسانی هم که صاحب‌نظر هستند، بعد از اینکه نقشه جامع علمی کشور قدم اول است - آن‌طور که به بنده گزارش دادند و منتقل شد- تأیید کردند؛ یعنی اینکه یک اشکال عمده‌ای، یک اشکال بزرگی بر این چیزی که در شورای عالی انقلاب فرهنگی تهیه شده، وارد باشد، نه؛ چنین چیزی وجود نداشته؛ یعنی مورد تأیید قرار گرفته‌است؛منتها این نقشه جامع علمی باید عملیاتی بشود که قدم اولش هم گفتمان‌سازی است. می‌شوم من که دوستانی که به شهرستان‌ها مسافرت می‌کنند، در دانشگاه‌های کشور حضور پیدا می‌کنند، می‌گویند بسیاری از اساتید -چه برسد به دانشجویان- و حتی مدیران، در دست اطلاعاتی از نقشه جامع علمی کشور ندارند. ما اگر می‌خواهیم یک خواست‌های تحقق پیدا کنند، قدم اول این است که این خواسته را به‌صورت یک گفتمان پذیرفته‌شده دربیاریم؛ مسئله علم از همین قبیل بود که یک گفتمان شد و به‌طور طبیعی وارد جریان عملی شد، عملیاتی شد و به‌صورت یک جریان در آمد؛ این [مستلأ] هم همین‌چور است. مسائل مربوط به نقشه جامع علمی کشور باید تبدیل بشود به یک گفتمان و به‌صورت جدی اجرا بشود.

۱۳ تیر ۱۳۹۴

تربیون دانشجویی

بلا تکلیفی دانشگاه شاهد

خشايار هنر آميز فهميم*

يکي از معضلات دانشگاه شاهد که عموم دانشجویان و حتی مسئولان دانشگاه را هم سردر گم می کند و منی توانند در جهت احقاق حقوق خود اقدام نمایند این است که این دانشگاه سه متولی دارد. دانشگاه شاهد از یک سو همان‌طور که از نامش پیداست وابسته به بنیاد شهید است و از طرفی باید به وزارت تین علوم و بهداشت بستگی باشد اگرچه دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه به نوعی در انجام تکالیف خود نسبت به دانشگاه شاهد با پاسکاری از زیر بار مسئولیت شانه خالی می‌کنند به طوری که در حال حاضر در بحث بودجه دانشگاه تکلیف دانشگاه مشخص نیست که بودجه‌اش از کجا باید تأمین شود.

مسئله دیگری که برای دانشجویان گروه پزشکی یک معضل اساسی محسوب می‌شود مسئله کمبود بیمارستان‌های تحت نظر دانشگاه شاهد و بیماران تک بیمارستان دانشگاه شاهد است و این موضوع باعث می‌شود که دانشجویان پزشکی نتوانند به‌رغم زحمتی که در مورد مطالعه دروس تئوری می‌کشند از آموزش عملی مناسبی که لازمه پزشکی شدن و پرستار شدن است بهره‌مند شوند. اگرچه دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه شاهد رتبه‌های خوبی در آزمون‌های تخصص می‌دهند اما وقتی دانشگاه نتواند بستر مناسبی برای آموزش فقط پزشکی به محفوظات علمی می‌شود. این دانشجویان هرچقدر هم دانش تئوریک بالایی کسب کرده باشند اما به عنوان یک پزشک وقتی تجربه کافی و مناسبی از مواجه شدن با بیماران را نداشته باشند دانش تئوریک فقط پزشکی به محفوظات علمی می‌شود.

مسئله بعدی که گریبانگیر دانشجویان گروه‌های پزشکی دانشگاه شاهد است عدم برنامه‌ریزی آموزشی مناسب دانشگاه برای دانشجویان این رشته‌هاست. به عنوان مثال دروس تئوری ارائه می‌شوند که دانشجویان را از زندگی عادی بازمی‌دارد و بسیاری از دانشجویان شهرستانی تا چندین ماه نمی‌توانند خانواده خود را ببینند و کسانی هم که ساکن تهران هستند بعضاً مجبور می‌شوند برای یک درس کل روز خود را در مسیر رفت و آمد بگذرانند، در حالی که دانشگاه می‌تواند با یک برنامه‌ریزی صحیح تناسب خوبی بین تعداد روزهایی که دانشجویان باید در بیمارستان و بهره خوبی از وقت خود ببرد. علاوه بر این موضوع تعداد کم اساتید دانشکده پزشکی هم یک مسئله بزرگ محسوب می‌شود، به طوری که دانشگاه با توجه به تعداد دانشجویان، برخی از دروس را اسالی یکبار ارائه می‌دهد که این موضوع در روند تحصیلی دانشجو اخلال ایجاد می‌کند و از یک سو در برخی دروس تا چند هفته پس از شروع ترم تحصیلی تکلیف استاد مشخص نیست و حتی در برخی دروس پیش آمده که بعد از شروع ترم به علت نبوداستاد در درس ارائه شده درس لغو شده است و همین مسئله باعث می‌شود که دانشجویان مجبور شوند دروس تئوریک خود را در یک دانشگاه دیگر به صورت مهمان بگذرانند.

«دانشجوی پزشکی و دبیر انجمن اسلامی دانشجویان دانشگاه شاهد

✎ گفت‌وگو محمد حسین زاده

عضو کمیسیون آموزش مجلس در گفت‌وگو با «جوان» مطرح کرد

فقر تعداد و کیفیت هیئت علمی در دانشگاه آزاد

دکتر زهره طبیب‌زاده عضو کمیسیون آموزش مجلس شورای اسلامی واز جمله نمایندگان محسوب می‌شود که موضوع رسیدگی به تخلفات دانشگاه آزاد را در دستور کار خود قرار داده است. اخیراً که در پاره‌ا استفاده اساتید در این دانشگاه اخباری به گوش می‌رسد، باز هم دورنمای روشنی برای حل ایرادات علمی و آموزشی این دانشگاه دیده نمی‌شود. برای مشخص کردن ابعاد این ماجرا، گفت‌وگویی با دکتر طبیب‌زاده انجام شده‌است که مشروح آن در اختیار شما قرار می‌گیرد.

□□□

وضعیت کیفی دانشگاه آزاد از نظر علمی و پژوهشی خصوصاً در مورد تعداد اساتید مورد نیاز را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

در مورد کیفیت و تعداد اعضای هیئت علمی دانشگاه آزاد و نسبت تعداد کادر علمی این دانشگاه به تعداد دانشجویان طی تحقیق و تفحصی که از آن صورت گرفت، مشخص شد که در مقاطع و رشته‌های مختلف، کادر هیئت علمی کافی اعم از ثابت و تمام‌وقت وجود ندارد و این موضوع در تناقض آشکار با معیارهای مصوب وزارت علوم است. البته دانشگاه آزاد یک آیین‌نامه اختصاصی برای خود تدوین کرده که دارای شرایط و بژهای است. در این آیین‌نامه به عنوان مثال مشخص شده است که تعداد مشخصی از اساتید پاره وقت یا تمام وقت به جای یک استاد تمام وقت در نظر گرفته شده و هم‌سنگ آن به حساب بیایند؛از سوی دیگر اگر از اینکه استانداردهای کشوری وزارت علوم در دانشگاه آزاد رعایت نمی‌شود و گردانندگان آن مطابق با نظر خودشان عمل می‌کنند بگذریم، می‌توان مشاهده کرد که عملاً همان بخشنامه‌های مربوط به مسائل آموزشی را که خودشان تدوین کرده‌اند هم رعایت نمی‌شود.

می‌توانید ابعاد مشکلاتی که مطرح کردید را نیز تا حدی مشخص کنید؟
واحدهای مختلف دانشگاه آزاد اکنون از لحاظ تعداد کادر و میزان تحصیلات و سوابق پژوهشی هیئت علمی در فقر به سر می‌برد. از سوی دیگر استانداردهای دیگری برای دانشگاه‌ها در باره مسائل پژوهشی وجود دارد که مغفرت از مسائل آموزشی است. مثلاً اینکه هر استاد می‌تواند حداکثر راهنمایی چند دانشجوی را برای آن پایان‌نامه در مقاطع مختلف و دوره‌های مختلف و در مقاطع علمی مهم‌سنجش دانشگاه‌ست که البته دانشگاه آزاد در این زمینه هم اصلاً با معیارها و استانداردها هماهنگ نیست. در دانشگاه آزاد گاهی یک استاد می‌تواند براساس سهمیه‌های در نظر گرفته شده، راهنمایی ۸۰

دانشجو را هم بر عهده بگیرد!

آیا از سوی مسئولان دانشگاه آزاد و مسئولانی که باید امر نظارت بر آن را مدبریت کنند، عزمی برای حل معضلات و مشکلات آموزشی و پژوهشی وجود دارد؟

وجودمشکلات آموزشی وهمچنین پیگیری‌های کمیسیون آموزش مجلس نهم باعث شد تا مسئولان فعلی دانشگاه آزاد پس از در دست گرفتن سکان هدایت دانشگاه،موضوع استخدام هزاران استاد را مطرح کرده و وعده استخدام ۵هزار نفر را بدهند. موضوع فقر دانشگاه آزاد از لحاظ تعداد کادر هیئت علمی، یکی از دلایلی بود که حساسیت کمیسیون آموزش وتحقیقات مجلس را برانگیخت و نهایتاً مسئولان وزارت علوم هم مجبور شدند جلوی گسترش بی‌رویه تعدادی از رشته محل‌های دکتری دانشگاه آزاد را بگیرند. ما اطلاع چندانی از روند محدودسازی دانشگاه آزاد در موضوع گسترش رشته محل‌های دکتری نداریم همچنین گزارش‌های از روند استخدام هیئت علمی در این دانشگاه به کمیسیون آموزش و سایر نمایندگان ارائه نشده است. همچنین نمی‌دانیم که معیارهای جذب اعضای هیئت علمی در دانشگاه آزاد دقیقاً چیست و دقیقاً تاچه قمری اساتید این همه این هزار نفر استخدام شوند.

چه شاخصه‌ها و معیارهایی در این زمینه وجود دارد؟

معیارهای مهمی برای استخدام عضو هیئت علمی وجود دارد که از اهمیت بالایی به طبعاً سطح کیفی آموزش برخوردار است. براساس این معیارهاست که یک فارغ‌التحصیل جدیددکتری تبدیل به استاد می‌شود. چنین فردی باید اول به

در دسرهای عظیم دانشجویان پزشکی

سوئیت یا آپارتمان مختلط هم می‌گیرند؛علی‌که اینترن است و دانشجویی سال هفتم پزشکی، می‌گوید: حاضرم کشیک‌های بقیه را هم بگیرم ولی به خوابگاه نیایم. وقتی در خوابگاه هستم نه امکان مطالعه درست و حسابی دارم نه می‌توانم از سر و صدای زیاد استراحت کنم. علی‌علت این اتفاق را کنار هم قرار دادن خوابگاه پزشکی‌ها و غیر پزشکی‌ها می‌داند. یکی از دانشجویان دختر که شهرت‌استانی است و پزشکی تهران می‌خواند، می‌گوید: کاش هیچ وقت تهران نمی‌آمدم اینجا نه خوابگاهی است نه امکانات رفاهی‌امن به مرضی‌ها توصیه می‌کنم ورزش را فراموش نکنید اما خودم حدود یک سال است هیچ جایی برای ورزش کردن ندارم؛ اگران بودن کتنب و لوازم پزشکی و عدم حمایت دانشگاه‌ها از دانشجویان هم قسمتی از مشکلات صنفی است. محمد که دوره استاجری بخش داخلی‌اش را در یکی از بیمارستان‌های معروف تهران می‌گذراند در این باره می‌گوید: «کتابخانه بیمارستان فضایش خوب است ولی نمی‌شود که هم‌ماش در کتابخانه بود. کتاب‌های پزشکی هم آنقدر گران هستند که نگو!» کتابی -۲۵۰ صفحه‌ای که قیمتش ۲۵ هزار تومان است نشان می‌دهد و می‌گوید: «بوستم که در آت‌ریش پزشکی می‌خواندمی‌گوید علاوه بر کتاب‌های لازم که از طرف دانشگاه در اختیارم قرار گرفت است بعضی لوازم پزشکی

دانشگاه

درجه استادیاری وارد دانشگاه شود. سپس طبق آئین‌نامه دانشگاه‌های مختلف باید چندسالی مثلاً حدود هفت سال در دانشگاه در مقطع کارشناسی تدریس کند. در مراحل بعد است که وی می‌تواند در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری تدریس و فعالیت داشته باشد. اینکه یک فارغ‌التحصیل مقطع دکتری که تا چند ماه قبل در حال گذراندن تز دکتری‌ای خود بوده را به عنوان استاد مقطع دکتری در نظر بگیریم اصلاً قابل قبول نیست. ناگفته نماند که دانشگاه آزاد در طول مدت کار خود تابع هیچ یک از حداقل‌های استانداردهای قابل قبول ایران نبوده و طبیعتاً با استانداردهای جهانی هم فاصله زیادی دارد. حتی سابقه‌ای روند وجود داشته که فردی با مدرک کارشناسی در مقام تدریس در این دانشگاه قرار گرفته است.

کدام مرم مع قانونی موظف به بر خورد با روند نامطلوب علمی در دانشگاه آزاد است و تاکنون در این زمینه چه کارهایی صورت گرفته است؟

به لحاظ علمی شورای گسترش وزارت علوم موظف است تا به این وضعیت رسیدگی کند و جایی که رعایت استانداردها نشود باید دخالت کند. طی سال‌های تأسیس و کار دانشگاه آزاد، این دانشگاه مستثنی از نظارت‌های وزارت علوم بوده. البته زمانی که نظارت وزارخانه‌ها بر دانشگاه آزاد تقصام بود، وظیفه مجلس وقت بوده که در این زمینه وارد عمل شود اما این امر محقق نشد. مسئله اینجاست که طی دوره‌هایی اقوام نزدیک یکی از رؤسای دانشگاه آزاد متصدی ریاست کمیسیون آموزش مجلس بوده و طبعاً در این برهه به وظایف نظارتی مجلس در رابطه دانشگاه آزاد عمل نشده است. طبیعتاً براساس قانون، وزارت علوم در عموم موارد و وزارت

بهداشت در بخش آموزش رشته‌های پزشکی موظف به نظارت بر عملکرد هیئت و کمی دانشگاه آزاد هستند. دانشگاه آزاد براساس اساسنامه خود باید زیر نظر این دو وزارتخانه عمل کرده و تمام مسائل آموزشی و پژوهشی مورد نظرش را با استانداردهای آنها هماهنگ کند. در این رابطه هم عملاًوزارموظف به پاسخگویی بر مجلس هستند اما در سال‌های متمادی به دلایلی که گفته شد چنین نظارتی محقق نشده است. دانشگاه آزاد به پشتوانه هیئت امنای این دانشگاه همواره دارای جای همه اعضای هیئت امنای تصمیم می‌گرفتند. در این رابطه یک بار آقای جاسمی گفتند که تمام اعضای هیئت امنای دانشگاه آزاد به آقای هاشمی و کالت داده بودند تا به جسای آنها در این هیئت اعلام‌رای و تصمیم‌گیری کنند در نتیجه تنها آقای جاسمی و آقای هاشمی طی سالیان متمادی در این زمینه در حال تصمیم‌گیری بوده‌اند. چنین روندی موجب شده‌است تاوضعیتی کاملاًضعیف بر مسائل علمی، آموزشی و پژوهشی این دانشگاه حاکم شود. این ناپسانمانی تا آنجا ادامه یافت که شاهد ثبت‌نام‌های گسترده در بعضی از رشته‌ها بودیم. مثلاً در یکی از واحدهای دانشگاه آزاد در تهران، ثبت نام بی‌رویه در بعضی رشته‌ها کاملاً مشهود بود. آقای هاشمی طی این رشته مترجمی زبان انگلیسی طی هر سال دست کم ۷۰۰ دانشجوی مترجمی زبان انگلیسی پذیرفته و مشغول به تحصیل شدند. بدیهی است که وجود بازار کار تربیت‌کنند. در دانشگاه‌های بزرگ به آموزش تخصصی فوق تخصصی شده‌اند؛از این‌رو آموزش پزشکی عمومی توجه نمی‌شود. در بیمارستان‌ها تخصصی‌توسعه‌های غیرمعمول در پزشکی عمده‌ای تحت‌الشعاع قرار می‌گیرد»

انحاون دستکاری هم برای خودش حجت خوان کار کردن بیرون را ندارد و از طرف دیگر حجت کارها و شیفت و درس آنقدر زیاد است که اجازه و توان کار بیشتر نمی‌دهد»

ساعات آموزشی در این دانشگاه آزاد به قدری کم است که در این زمینه وارد عمل شود اما این امر محقق نشد. مسئله اینجاست که طی دوره‌هایی اقوام نزدیک یکی از رؤسای دانشگاه آزاد متصدی ریاست کمیسیون آموزش مجلس بوده و طبعاً در این برهه به وظایف نظارتی مجلس در رابطه دانشگاه آزاد عمل نشده است. طبیعتاً براساس قانون، وزارت علوم در عموم موارد و وزارت

پزشکی محروم می‌شود. آموزش پزشکی در ایران آنقدر فقل شده‌است که سیدمحمدسعادت نفر پنجم امتحان دستیاری پزشکی که دانشجوی بهترین علوم پزشکی یعنی دانشگاه تهران است در این باره می‌گوید: «بنده رتبه پنجم دستیاری را کسب کردم؛و رسماً اعلام می‌کنم که به‌عنوان پزشک عمومی هیچ چیزندیستیم و درمان خیلی از بیماری‌های ساده را نمی‌دانم چون دانشگاه علوم پزشکی تهران بلد نیست پزشک عمومی تربیت کند. در دانشگاه‌های بزرگ به آموزش پزشکی عمومی توجه نمی‌شود. در بیمارستان‌ها تخصصی‌فوق تخصصی شده‌اند؛از این‌رو آموزش پزشکی عمومی تحت‌الشعاع قرار می‌گیرد»

امتحان دستکاری ۹۴ می‌گوید: «این امتحان ۲۴۰ سئوالی است که ساعتی برای این امتحان وضع می‌شود یک از دلبره‌های اصلی دانشجویان پزشکی است. شرط معدل و نمرات دو از موعن پایه و پیش کارورزی، رانته‌ها و سهمیه‌های غیرمعمول در این امتحان برای دانشجویان پزشکی مثل یک سد بزرگ‌تر از خود از موعن است. در خصوص ناهنجار بودن این آزمون‌الناز بیبیبان رتبه برتر آزمون دستیاری ۹۴ می‌گوید: «این امتحان ۲۴۰ دقیقهای و ۲۰۰ سؤالی است که اصلاًفادر نیست توانمندی‌های یک پزشک را بسنجد. صرفاً برای سنجش اینکه چقدر فرد مطالعه کرده مفیداست و نه برای سنجش مهارت، میزان اخلاق پزشکی و فن بیان او، قدرت تشخیص، درمان و عرضه درمان او. ضعف‌های آن حتی بیشتر از کنکور سراسری است. در واقع می‌توان گفت آموزش پزشکی در کشور ما به هیچ وجه کمک‌کننده به سیستم سلامت مردم نیست. تنها دانشجویان پزشکی را راضعبرتر می‌کند که در دوران کارآموزی و کارورزی به خواندن دروس تئوری با شدت بیشتر بپردازند تا بتوانند وارد مرحله تخصص شوند.»

آنچه در گزارش فوق آمد تنها گوشه‌ای از کمبودها و مشکلات دانشجویان پزشکی و آن هم فقط در دو حیطه صنفی و آموزشی بود.

تیتزخبر

■ **رئیس کمیسیون اصل ۹۰: دانشگاه‌ها موظف به جایابی بورسیه‌ها قبل از شروع ترم آینده شدند**

■ **برای سال جاری تحصیلی، دانشگاه آزاد ۵ هزار عضو هیئت علمی جدید می‌گیرد.**

■ **بسپج دانشجویی دانشگاه شهید رجایی: پنج‌ماه است ورودی‌های ۹۳ دانشگاه فرهنگیان در بلا تکلیفی‌اند**

■ **معاون دانشگاه پیام نور خبر داد: پذیرش دانشجو بدون کنکور دو بار در سال**

■ **دانشگاه خوارزمی به اساتید دارای ایده‌های فرهنگی امتیازی می‌دهد**

■ **رئیس دانشگاه فنی حرفه‌ای: دو سال خدمت در مراکز صنعتی بجای دوره سر بازی**

■ **انجمن اسلامی دانشجویان مستقل دانشگاه شریف: مجلس در برابر انحراف از اصول قانون اساسی بایستد**

■ **عزام ۱۰ هزار دانشگاهی به عتبات**

■ **میرزاده: کاهش ۱۶ درصدی وابستگی دانشگاه آزاد به شهریه تا پایان امسال**

زندگی دانشجویی

حجت کردن کفش همسر

خانه که می‌آمد به من مهلت تکان خوردن نمی‌داد. همه کارها را خودش انجام می‌داد، اما نگاهش که می‌کردم، می‌دیدم خسته است. می‌گفت: تازه اومدی استراحت کن قبول نمی‌کرد. می‌خندید و می‌گفت: وقتی من نیستم تو خیلی سختی می‌کشی، حالا که اومدم سختی‌ها تموم شد. بعد بادی به غیغب می‌انداخت، می‌گفت: حالا شما امر کن، ما انجام می‌دیم.

خوب یادم است آشپزخانه ما خیلی کوچک بود و آقای ولی خیلی درشت. تقریباً هر بار که می‌رفت تو آشپزخانه صدای شکستن ظرف از آشپزخانه می‌آمد؛من خجالت می‌کشیدم که موقع راه رفتن پشت سرم بنیاید تا کتفش‌ها را راجت کند. چون طعنه‌های دیگران را شنیده بودم که می‌گفتند: آقای ولی الله کفشای این جوجه رو برایش جفت میکند.

■ **شهید ولی الله چراغچی**

اخلاق دانشجویی

پرداخت پژو‌هانه یا درست اعمال شود یا اصلاً پرداخت نشود!

دکتر عباسعلی صابری*

یکی از عوامل بسیار تعیین‌کننده در جذب پژوهشگران درجه اول دنیا و به تبع آن اجرای پروژه‌های با سطح کیفی بین‌المللی، تخصصی و مدیریت بودجه‌های پژوهشی کافی و درخور است. از طرفی، به منظور ایجاد یک نظام هماهنگ علمی در کشور نیاز به توزیع همگن و متناسب بودجه‌ها در سراسر کشور است. در غیر این صورت در سیستم‌هایمکن آموزشی - پژوهشی پدیدایش چرخه‌های مغرب‌امری طبیعی است. به عنوان مثال، پژوهشگاه دانش‌های بنیادی علی‌الاصول باهدف ایجاد یک مرکز تحقیقاتی مطرح در سطح بین‌المللی شکل گرفته است. اما با گذشت زمان با مقایسه این مرکز با مراکز مشابه در دنیا به راحتی می‌توان دلایل عدم نیل به این هدف را جویا شد. یکی از این نکات غیر معمول دلنا آن است که این پژوهشگاه را رأساً اقدام به پذیرش دانشجو در مقطع دکتری کرده و به دلیل دسترسی به منابع مالی کافی قادر به پرداخت حقوق ماهانه به دانشجویان خود است. نکته اول اینکه آیا چنین پژوهشگاهی که هیچ نقشی در آموزش مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد در کشور ندارد، باید به طور مستقیم اقدام به پذیرش دانشجوی دکتری کند؟ یا در سراسر کشور شیبه به پژوهشگاه‌های بسیار معتبر ماکس پلانک در آلمان، بهتر است تا پذیرش دانشجو به طور غیرمستقیم از طریق یک کانال دانشگاهی صورت پذیرد.

نکته دوم اینکه، صرف نظر از این موضوع که پرداخت پژو‌هانه به دانشجویان دکتری امر ضروری و متداول در دنیااست، ولی اعمال چنین سیاستی تنها از سوی یک مرکز در کشور باعث آسیب به دیگر مراکز علمی و دانشگاهی و شکسته شدن چرخه همگن علمی خواهد شد. تصور کنید که مراکز دانشگاهی درجه یک کشور که دارای توانایی علمی در زمینه‌های بسیار متنوع هستند شانس پذیرش بهترین دانشجویان خود را صرفاً به دلایل جذابیت مالی از دست داده و این تنوع در طول سالیان منجر به سوق یافتن بهترین دانشجویان به سمت موضوعات خاص در یک مرکز خواهد شد. نتیجه چنین سیاستی جذب دانشجویان عالی در آن مرکز و افزایش طبیعی تولیدات علمی در برخی زمینه‌های خاص و اختصاص بودجه بیشتر به تناسب کمیت تولیدات و رشد و ادامه این چرخه معیوب در طول زمان خواهد شد. لذا اگر قرار است که سیاست درست پرداخت پژو‌هانه در کشور اعمال شود، درست آن است که در تمامی مراکز علمی و دانشگاهی پیاده شود، در غیر این صورت مفیدتر آن است که اصلاًاعمال نشود.

■ **استاد یار دانشکده فیزیک دانشگاه تهران و پژوهشگر پژوهشگاه دانش‌های بنیادی**